

Nr 525

Av herr **Nilsson** i Svalöv m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 71, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I samband med den allmänna fastighetstaxering som nu pågår är en väsentlig höjning av taxeringsvärdena att vänta. Denna kommer att påverka den kommunala fastighetsbeskattningen, inkomstbeskattningen i fråga om villafastigheter, förmögenhetsskatten samt dödsfallsbeskattningen. Även om det skulle förhålla sig så, att det rådde full enighet i fråga om det berättigade i nämnda beskattningsformer och om höjningen av taxeringsvärdena endast skulle motsvara penningvärdets fall, skulle det finnas anledning att undersöka effekten av denna höjning, nämligen i den mån genom höjningen belopp som reellt sett tidigare varit undantagna från beskattning därefter beskattas. På grund av uttalanden som under fjolåret gjordes om att effekten av taxeringsvärdenas höjning skulle — i varje fall i viss mån — neutraliseras, föreligger i år speciell anledning att göra en sådan undersökning. De nämnda uttalandena var visserligen icke entydiga. Mot att det i vissa fall klart utsades, att ingen som helst höjning av beskattningen skulle uppkomma på grund av taxeringsvärdenas höjning, var andra uttalanden mindre kategoriska och mindre förpliktande. Oavsett dessa skiljaktigheter synes de berörda uttalandena utgöra den egentliga anledningen till de förslag som nu framlagts i proposition nr 71.

För vår del finner vi anledning att granska de föreliggande förslagen även från andra utgångspunkter. Såsom nedan närmare skall utvecklas har vi beträffande vissa av de berörda skattefrågorna principiellt andra uppfattningar än de som legat till grund för gällande bestämmelser. Därtill kommer att de allmänna anvisningar som utfärdats för årets allmänna fastighetstaxering enligt vår mening är ägnade att medföra större höjningar än vederbort. Tillräcklig hänsyn synes sålunda inte vid anvisningarnas utfärdande ha tagits till det förhållandet, att de rådande kreditrestriktionerna verkar i hög grad tryckande på saluvärdena.

Fastighetsbeskattningen

Det nuvarande repartitionstalet för den kommunala fastighetsskatten fastställdes genom beslut av 1953 års riksdag efter förslag i proposition nr 186. I denna karakteriserade departementschefen sitt förslag om sänk-

ning från 5 till 4 % »som ett led i en successiv avveckling av garantiskattesystemet». Med hänsyn till att departementschefens här berörda uttalande godtogs av riksdagen utan att någon invändning gjordes, torde det kunna konstateras, att allmän enighet numera råder om det berättigade i att fastighetsskatten helt avskaffas. Detta bestyrkes av uttalanden i årets proposition nr 71. Den uppfattningen, att fastighetsskatten inte bör avvecklas i ett sammanhang utan först successivt, har uppenbarligen sin grund i farhågor för att det kommunala skatteunderlaget på visst håll skulle kunna komma att undergå en förhållandevis mycket stark minskning. Beträffande sådana kommuner där den väsentliga bebyggelsen består av villafastigheter kan en sådan farhåga i någon mån vara berättigad. Det är nämligen otvivelaktigt så, att garantiskatten numera i stort sett innebär en betydande merbelastning i huvudsak endast för ägare av annan fastighet och i främsta rummet för villaägare. I fråga om jordbruksfastigheter, inklusive skogsfastigheter, är inkomsten i allmänhet så hög att procentavdraget helt täckes. Enskilda undantag, som med anledning av de höjda taxeringsvärdena givetvis kommer att bli flera, har i förenämnda avseende ingen större betydelse. Även om det givetvis för den enskilde fastighetsägaren kan bli mycket kännbar merbelastning, är den relativa betydelsen av det extra skatteunderlag som härigenom skapas så ringa, att det icke borde kunna åberopas såsom ett skäl att bibehålla fastighetsskatten ens av dem som sätter kommunernas intresse av ett bibehållet skatteunderlag framför den enskilde fastighetsägarens intresse att bli rättvist beskattad.

Enligt vår mening talar mycket starka skäl för ett omedelbart upphävande av garantibeskattningen. Med hänsyn till att den 1953 intagna principiella ståndpunkten dock betecknar ett enligt vår uppfattning väsentligt framsteg, är vi beredda att i nuvarande läge avstå från sådant yrkande. Däremot finner vi det angeläget att avvecklingstakten påskyndas.

I proposition nr 71 föreslås en sänkning av repartitionstalet från 4 till 2,5 %. Detta innebär att garantiskattebeloppet icke skulle ökas vid höjningar av taxeringsvärdet upp till 60 %. Den fråga som då först uppställer sig är huruvida och i vad mån större höjningar kan vara att vänta.

Förslagen i proposition nr 71 grundar sig på en inom finansdepartementets rättsavdelning upprättad promemoria angående fortsatt successiv avveckling av fastighetsbeskattningen samt andra med inkomstberäkningen för vissa fastigheter sammanhängande frågor. I promemorian göres gällande, att en sänkning av repartitionstalet till 2,5 % skulle innebära, att »för alla slag av fastigheter i regel en minskning av garantibeloppet inträder.

Blott för vissa skogsfastigheter torde man behöva räkna med en mindre ökning, därvid dock bör beaktas, att fastighetsbeskattningen vid ett rationellt skött skogsbruk blott i mycket liten utsträckning är effektiv. Skulle repartitionstalet sänkas till 2, torde säkerhet föreligga för att en minskning av garantibeloppen inträder för samtliga fastigheter utom i sådana undan-

tagsfall, där höjning av taxeringsvärdet inte är beroende av höjning av taxeringsvärdenas allmänna nivå». Några närmare beräkningar rörande de väntade höjningarna av skogsfastigheternas taxeringsvärden förekommer inte i promemorian. Det anföres endast helt allmänt att de sannolikt »komma att genomsnittligt överstiga 40 %».

Det är ännu för tidigt att yttra sig om huru stora höjningarna av skogsfastigheternas taxeringsvärden i verkligheten blir. Med all sannolikhet kommer det, såsom även departementschefen erinrat om, att bli höjningar å 100 % eller däröver. Mycket tyder på att nämnda siffra kommer att ligga i underkant såsom medeltal för hela landet. Därmed skulle det till skogsfastighet hänförliga garantiskattebeloppet komma att stiga med i genomsnitt minst 25 %.

Domänstyrelsen har i sitt remissyttrande tagit upp denna fråga. Styrelsen finner det sannolikt att — för skogsbrukets del — fastighetsskatten blir effektiv i större utsträckning än som nu är fallet. Detta finner styrelsen otillfredsställande, framför allt beträffande vissa områden i Norrland, där ökningen torde bli större än genomsnittet för riket och den nedre gränsen för bedrivande av ett ekonomiskt lönsamt skogsbruk redan nu i många fall är uppnådd eller inte långt borta. Därest den föreliggande skattefrågan skulle lösas på sådant sätt, säger domänstyrelsen, »att fastighetsskattens effektivitet i dessa områden ökas — styrelsen tänker då närmast på mindre enskilda fastigheter — kan detta få till följd, att ägarnas vilja och förmåga att inom dessa områden vidtaga erforderliga skogliga underhållsåtgärder starkt förminsкас». Efter att ha erinrat om att fastighetstaxeringsvärdena är grundläggande även för andra betydande skattepålagor — skogsvårdsavgift, förmögenhetsskatt, arvs- och kvarlåtenskapsskatt, gåvoskatt och lagfartsstämpel — avstyrker styrelsen ett repartitionstal på 2,5 % och förordar i stället, att detsamma så vitt angår skogsmark och växande skog fastställs till 1,5 %.

De erinringar domänstyrelsen sålunda gjort finner vi väl motiverade och högst allvarliga. Även om det i allmänhet torde förhålla sig så, att skogsägare, i varje fall sådana med större skogskomplex, kan utnyttja procentavdraget helt och hållet och sålunda inte får någon merbelastning på grund av garantibeskattningen, torde det antal fall då enskilda skogsägare, särskilt i Norrland, i fortsättningen får en effektiv fastighetsskatt av t. o. m. betydande storlek bli så stort att man inte kan bortse därifrån. Vi vill erinra om att skogsbruket på mindre fastigheter med nödvändighet måste bedrivas så, att större uttag endast förekommer med flera års mellanrum. I den mån skogsägaren då inte åtnjuter annan inkomst av sin jordbruksfastighet, kommer han under mellanåren att belastas med effektiv garantiskatt. Det bör vara angeläget att söka undvika detta. Vi förordar därför i likhet med skogsstyrelsen att repartitionstalet fastställs till 1,5 %.

Domänstyrelsen har icke ansett sig ha anledning att bedöma denna fråga

från andra synpunkter än de som gäller skogsfastigheter. Enligt vår mening bör samma repartitionstal gälla för allt slag av fastighet. Det har visserligen tidigare förekommit skilda repartitionstal i fråga om å ena sidan växande skog och å andra sidan fastigheter i övrigt. Anledningen härtill var emellertid närmast förekomsten av skogsaccis som numera avskaffats. Det kan då sägas att man vid ett repartitionstal på 1,5 % skulle för övriga fastigheter få en större sänkning än som motsvarar höjningen av taxeringsvärdena. Vi finner inte detta vara något fel. Det är nu redan 4 år sedan det första steget till fastighetsskattens avveckling togs, och tiden bör vara inne för att taga ett nytt. Det bör vara angeläget att man nu går så långt, att man nästa gång definitivt kan avskaffa den även av departementschefen såsom orättvis betecknade fastighetsskatten.

De tyngst vägande invändningarna mot Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 71 om en sänkning av repartitionstalet kan riktas från kraftverkskommunerna. Enligt förslaget kan nämligen inträffa att ett kraftföretag inte får någon som helst minskning av sitt sammanlagda skatteunderlag, men att kraftverkskommunen det oaktat får vidkännas en högst betydande skatteunderlagsminskning. Detta sammanhänger med utformningen av de fördelningsregler som nu gäller i det fall då förvärvskälla, vari fastighet ingår, skall tagas till beskattning i mer än en kommun. Dessa fördelningsregler har uppbyggts med utgångspunkt från förekomsten av en fastighetsskatt med ett repartitionstal av 5 %. De fastställdes redan 1928. Innebörden var att fastighetskommunen alltid skulle få beskatta ett belopp motsvarande 5 % av taxeringsvärdet. I den mån inkomsten översteg 5 %, skulle 10 % av den överskjutande delen beskattas i huvudkommun, 25 % i fastighetskommun och 65 % i distributionskommun. Det kan inte vara rimligt att man genom en sänkning av repartitionstalet förändrat innebörden i dessa bestämmelser, innebärande att fastighetskommunen får vidkännas en minskning av det från kraftverksföretaget härrörande skatteunderlaget, i annan mån än som kan föranledas av en total minskning för företaget. Hur förhållandena kan gestalta sig må belysas av följande exempel.

I en kommun finns ett kraftverk taxerat till 100 milj. kronor. Företaget redovisar en sammanlagd inkomst motsvarande 6 % av taxeringsvärdet. Innan den 1953 genomförda sänkningen av repartitionstalet började verka, fördelades det från kraftverksföretaget härrörande skatteunderlaget med 52 500 skattekrönor på kraftverkskommunen, 6 500 skattekrönor på distributionskommunen och 1 000 skattekrönor på huvudkontorskommunen. Sänkningen av repartitionstalet från 5 till 4 % vid oförändrat taxeringsvärde innebär, att kraftverkskommunen tillföres 45 000 skattekrönor, distributionskommunen 13 000 och huvudkontorskommunen 2 000 skattekrönor. Kraftverkskommunen får alltså sitt skatteunderlag minskat med 7 500 skattekrönor, medan övriga kommuner får en fördubbling. Med samma utgångspunkter innebär ett repartitionstal på 2,5 % ett skatteunderlag för kraft-

verkskommunen på 33 750, för distributionskommunen på 22 750 och för huvudkontorskommunen på 3 500 skattekrönor. I förhållande till det ursprungliga skatteunderlaget har hemortskommunen fått en minskning på 18 750 skattekrönor eller drygt 35 %. Samtidigt har övriga kommuner fått sitt skatteunderlag från företaget ökat med 250 %.

Den ändring i fördelningsreglerna som sålunda faktiskt skedde 1953 utan någon utredning, utan motivering och sannolikt utan avsikt har tidigare varit föremål för riksdagens behandling, nämligen i samband med motioner vid 1954 års riksdag.

Motionärerna hade föreslagit att, i den mån inkomsten därtill förslog, ett belopp motsvarande 5 % av taxeringsvärdet alltid skulle beskattas i fastighetskommunen. Övriga kommuner skulle sålunda få del i det från bl. a. kraftverksföretag härrörande skatteunderlaget endast i den mån inkomsten översteg 5 %. En sådan ordning skulle ha inneburit att tidigare fördelningsregler kommit att tillämpas i de fall inkomsten uppgått till minst 5 % av taxeringsvärdet. Vid lägre inkomst skulle denna ograverad fått beskattas i kraftverkskommunen.

Bevillningsutskottet behandlade motionerna i sitt betänkande nr 36. Däri erinrade utskottet till en början om att 1950 års skattelagssakkunniga i sin utredning om fastighetsbeskattningen, vilken utredning legat till grund för proposition i ämnet till 1953 års riksdag, vid utförande av vissa provtaxeringar i syfte att utröna verkningarna av fastighetsskattens avskaffande tillämpat en bestämmelse av liknande innebörd som den av motionärerna förordade. Utskottet ansåg också, att därest beslut fattades om ett avskaffande av fastighetsskatten, det av motionärerna aktualiserade spörsmålet måste upptagas till prövning. Detsamma ansåg utskottet böra gälla om en mer avsevärd sänkning av repartitionstalet genomfördes.

Såsom mera avsevärd sänkning syntes utskottet anse den av motionärerna förordade sänkningen från 4 till 3 %.

Utredningsmannen liksom departementschefen berör denna fråga med mycket lätt hand. Departementschefen erinrar om att skattelagssakkunniga skall pröva frågan om fördelningen av inkomster av vattenfallsfastigheter. Särskild utredningsman har sedermera tillkallats.

Det kan visserligen anföras skäl mot att riksdagen fattar beslut i en fråga som är under utredning av sakkunnig. Minst lika väsentligt måste emellertid vara, att man inte under tid då utredning pågår indirekt åstadkommer ändring i avseende å sådant som är under utredning. Man kommer härigenom att i väsentlig omfattning binda utredningen, vilket är särskilt betänkligt i ett fall då verkningarna kan bli ytterst kännbara och någon som helst motivering för den företagna faktiska ändringen inte förebragts.

Det exempel som ovan anförts visar hur allvarlig denna fråga kan vara för en kraftverkskommun. Vi vill erinra om att ett taxeringsvärde å 100 milj. krönor för kraftverksföretag i en kommun inte är något exceptionellt.

Såsom framgår av remissyttrande från länsstyrelsen i Norrbottens län har Jokkmokks kommun inom sitt område kraftverk som för närvarande är taxerade till 219 milj. kronor. Det bör vara uteslutet att man såsom skedde 1953 bortser från detta förhållande, då riksdagen nu går att befatta beslut. Enligt vår mening är 1954 års bevillningsutskotts uttalanden i denna fråga förpliktande. Det kan visserligen anföras, att man nu har att vänta en ganska betydande ökning av taxeringsvärdena även för kraftverksföretagens fastigheter. Till det väsentliga torde emellertid denna höjning vara beroende av penningvärdets fall och alltså endast av nominell natur. Att låta kraftverkskommunens skatteunderlag från vattenfallsfastigheten stiga i förhållande till penningvärdeförsämringen innebär inte något otillbörligt gynnande av denna kommun. Med Kungl. Maj:ts förslag kommer detta inte att ske. Tvärtom kommer kraftverkskommunen att få ett t. o. m. nominellt sett lägre skatteunderlag än tidigare, medan övriga kommuner som berörs av gällande fördelningsregler får en ökning av sitt skatteunderlag, som väsentligen överstiger vad som motsvarar penningvärdets fall. Någon saklig motivering härför finns icke. Vi förordar därför en ändring av bestämmelserna i 58 § kommunalskattelagen jämte anvisningar i enlighet med vad ovan sagts just i syfte att förhindra en ändring i de gällande fördelningsreglerna så länge utredning pågår. Vårt konkreta förslag bygger därvid på förekomsten av ett repartitionstal å 1,5 %. Uppenbarligen är en lagändring i avsedd riktning principiellt och praktiskt motiverad även om riksdagen skulle stanna vid ett repartitionstal å 2,5 %.

Villataxeringen

Enligt beslut av 1953 års riksdag beräknas intäkten av en- och tvåfamiljsfastigheter schablonmässigt till 3 % av taxeringsvärdet. Därifrån får avdrag endast ske för gäldränta och i förekommande fall tomträttsavgäld. Avdrag medgives sålunda icke för den skattskyldiges verkliga omkostnader för reparationer m. m. Avkastningen bestämmes till så stort belopp som den enligt lagstiftarens mening *bort* utgöra med hänsyn till villaägarens i fastigheten investerade kapital. Att det därigenom uppkommer en ojämnhet i beskattningen, som icke har någon motsvarighet beträffande övriga inkomstslag resp. beträffande inkomst av annan fastighet i övrigt, torde vara oestridligt.

Departementschefen föreslår den ändringen i gällande bestämmelser, att procenttalet sättes till 2,5 i stället för 3. Dessutom skall beträffande andra en- och tvåfamiljsfastigheter än sportstugor ett särskilt avdrag på 200 kr. få göras.

Såsom motiv för införandet av schablontaxering beträffande villafastigheter har bl. a. anförts, att villaägaren inte borde anses åtnjuta lägre inkomst från det av honom i fastigheten investerade kapitalet än om han t. ex. insatt

samma kapital i bank. Konsekvensen av ett sådant resonemang måste bli ytterst betänklig. Hela inkomstbegreppet blir härigenom godtyckligt. Dess yttersta konsekvens kan lättast bedömas, om man tillämpar samma argumentation på den arbetsinsats olika personer gör för att förvärva sin inkomst.

Schablontaxeringen har även motiverats med önskemålet att få en förenklad taxering. I och för sig anser vi icke ett sådant argument bärande. Vi vill emellertid framhålla, att den största förenklingen skulle uppkomma om man undantog de egna hemmet från vad som är att räkna som förvärvskälla. Så länge detta emellertid inte sker, bör samma principiella avdragsrätt gälla beträffande egna hem som i fråga om övriga förvärvskällor. Vi förordar därför en återgång till de bestämmelser som gällde före 1953 års ändringar.

Såsom ytterligare motivering vill vi anföra, att skapandet av egna hem är från samhälls- utgångspunkt synnerligen värdefullt. Ett väsentligt nysparande, som fortlöper under hela innehavet, genom att villaägaren i stor utsträckning själv utför nödiga reparationer och förbättringar, kommer härigenom hela samhället till godo. Även om detta förhållande inte är relevant från skattemässig synpunkt, utgör det dock ett argument mot en beskattning som är hårdare än den i övrigt gällande. Och att schablontaxeringen i allmänhet och i stort sett leder till skatteskärpning framgår otvetydigt av de undersökningar 1950 års skattelagssakkunniga — vilka förarbetat förslaget om en schablontaxering — företog liksom av dem departementschefen låtit företaga i samband med framläggandet av 1953 års proposition i frågan.

Departementschefen har som nämnt föreslagit, att för andra villafastigheter än sportstugor skall få göras ett särskilt avdrag på 200 kr. Avdraget benämnes sparavdrag men är egentligen avsett att medverka till ett eliminerande av den skatteskärpning som skulle inträda på grund av höjningarna av taxeringsvärdena och trots att procenttalet för schablontaxeringen sänkes från 3 till 2,5 %. Det är då inkonsekvent att begränsa tillämpningsområdet för detta sparavdrag på sätt skett i propositionen. Någon motivering härför anföres icke. Med vårt förslag saknar vi anledning att i förevarande sammanhang över huvud taget förordna något dylikt avdrag. Vi har dock velat peka på det inkonsekventa i departementschefens förslag.

Avdrag från inkomst av kapital

I syfte att uppmuntra nysparande, särskilt bland de mindre inkomsttagarna, föreslås i propositionen, att nu tillåtet avdrag från inkomst av kapital skall ökas till 600 kr. för gifta och 300 kr. för ensamstående. För vår del finner vi varje åtgärd som kan vara ägnad att åstadkomma en ökning av det enskilda frivilliga sparandet vara i hög grad önskvärd. Vi

uttalar därför vår tillfredsställelse över departementschefens förevarande förslag.

Höjning av beloppen för skattefria förmögenhet och kvarlåtenskap

Enligt gällande ordning tillämpas ett skattefritt bottenbelopp av 50 000 kr. vid såväl förmögenhets- som kvarlåtenskapsbeskattningen. I propositionen föreslås nu, att dessa belopp höjs till 80 000 kr.

Från vårt håll har vi alltsedan 1947 funnit kvarlåtenskapsskatten omotiverad. Vi har ansett skälen mot en kvarlåtenskapsbeskattning, såväl från principiell rättssynpunkt som i rent tekniskt avseende, vara så starka, att skatten bort avskaffas utan någon som helst utredning och utan att någon som helst kompensation äger rum i form av höjning av någon annan skatt. Trots detta är vi i dagens läge beredda att avstå från något yrkande om kvarlåtenskapsskattens omedelbara avskaffande med hänsyn till att frågan nu är under särskild utredning och möjligheter synes föreligga att förslag om dess avskaffande kan föreläggas 1958 års riksdag.

Erinringar kan emellertid även bortsett härifrån göras mot det framlagda förslaget. Den väsentliga motiveringen för höjningen av de skattefria bottenbeloppen är den inträdda penningvärdeförsämringen. Samma skäl talar uppenbarligen för en höjning även av övriga skiktgränser. Penningvärdeförsämringen har inneburit en sammanträngning av områdena mellan olika skiktgränser. Lika väl som man företager en höjning av det skattefria bottenbeloppet med 60 %, borde detta ske beträffande övriga skiktgränser. Detta vore så mycket mera motiverat som man sedan 1947 höjt de skattefria beloppen från 30 000 kr. utan att göra någon som helst motsvarande justering beträffande de närmast däröver liggande skikten. Man kommer nu — för att taga ett exempel — genom departementschefens förslag till en lägsta kvarlåtenskapsskattesats å 10 % mot 5 % tidigare.

I propositionen betonas att det här är fråga om ett provisorium. I avvaktan på förslag till 1958 års riksdag anser vi oss därför även här böra avstå från något yrkande. Vi vill dock betona angelägenheten av att den pågående utredningen bedrivs så snabbt och göres så utförlig, att 1958 års riksdag får ta ställning till ett mer konsekvent uppbyggt förslag.

Sammanfattningsvis vill vi framhålla, att vi i denna motion föreslår,

att repartitionstalet för fastighetsbeskattningen sättes till 1,5 % för all fastighet;

att schablontaxeringen av villafastigheter ersättes med ett system enligt vilket full avdragsrätt beträffande reparationer och andra omkostnader medgives;

att en särskild bestämmelse införes, avsedd att förhindra att skatteunderlag överföres från kraftverkskommunerna till andra kommuner.

Under återopande av det anförda hemställer vi,
att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 71 i vad avser ändring i kommunalskattelagen och i stället för sin del antaga följande

Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att 5 § 4 mom., 24 §, 25 § 1 mom., 39 § 3 mom., 45 §, 46 § 1 mom. samt 47 och 58 §§ kommunalskattelagen den 28 september 1928 ävensom anvisningarna till 19 §, till 24 § punkterna 2 och 3, till 25 §, till 36 § punkt 1, till 38 § punkt 2, till 47 §, till 54 § punkt 1, till 58 § samt till 60 § skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att 25 § 3 och 4 mom. ävensom anvisningarna till 24 § punkt 6 och till 39 § punkt 3 samma lag skola upphöra att gälla.

5 §.

4 mom. Därest värdet av byggnad eller med varandra sammanhängande byggnader, som äro uppförda å mark, för vilken garantibelopp icke skall upptagas såsom skattepliktig inkomst för byggnadsägaren, understiger 3 000 kronor, föreligger icke skatteplikt för byggnaden eller byggnaderna.

24 §.

Till intäkt av annan fastighet skall, där ej annat föränledes av vad nedan i andra stycket stadgas, hänföras vad av fastighet här i riket, som taxerats såsom annan fastighet, kommit ägaren till godo, såsom:

hyresvärdet av — — — frälseränta.

Har fastighet — — — 30 § 2 mom.

Förmån av — — — särskilt redovisas.

Där fastighet tillhört bostadsförening eller bostadsaktiebolag, skall hyresvärdet för bostad eller annan förmån från fastigheten, som tillkommit medlem av föreningen eller delägare i bolaget, ävensom utdelning från föreningen eller bolaget, som utgått annorledes än å andel eller aktie, räknas såsom medlemmens eller delägarens intäkt av fastigheten. Såsom föreningens eller bolagets intäkt av samma fastighet räknas vad som till föreningen eller bolaget influtit från fastigheten ävensom avgifter eller andra inbetalningar, som medlem eller delägare i sådan egenskap haft att utgöra till föreningen eller bolaget, till den del desamma icke äro att anse såsom kapitalltillskott.

(Se vidare anvisningarna.)

25 §.

1 mom. Från bruttointäkten av annan fastighet må avdrag göras för omkostnader, såsom för:

brandförsäkring, reparation — — — till fastigheten;
ränta å lånat, i fastigheten nedlagt kapital.

Medlem av bostadsförening eller delägare i bostadsaktiebolag äger njuta avdrag för ovan angivna omkostnader, såvitt de bestritts direkt av honom själv, ävensom för sådana avgifter och andra inbetalningar till föreningen eller bolaget, som icke äro att anse såsom kapitaltillskott.

Har bostadsförening eller bostadsaktiebolag lämnat sina medlemmar eller delägare utdelning annorledes än å andelar eller aktier, äger föreningen eller bolaget njuta avdrag för vad sålunda under beskattningsåret utdelats, dock ej för större belopp av det utdelade än som motsvarar beloppet av de inbetalningar från medlemmarna eller delägarna, vilka icke äro att anse såsom kapitaltillskott.

39 §.

3 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 38 § 1 mom. förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 300 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 600 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 mom. avsedda kostnaderna.

45 §.

Vid beräkning — — — motsvarande garantibeloppet.

Oaktat garantibelopp — — — nämnda kostnad. Vidare äger medlem av bostadsförening eller delägare i bostadsaktiebolag, som med bostadsrätt eller liknande besittningsrätt innehaft lägenhet i föreningen eller bolaget tillhörig fastighet, tillgodonjuta den del av avdraget, som på lägenheten belöper.

46 §.

1 mom. Därest vid — — — samma kommun.
Avdrag är — — — av förvärvskälla.

47 §.

För fastighet, som året näst före taxeringsåret varit skattepliktig, beräknas garantibelopp till en och en halv procent av fastighetens taxeringsvärde förstnämnda år. Garantibeloppet upptages — — — testamentariskt förordnande.

Vad som — — — anslagen jord.

Såsom innehavare — — — såsom innehavare.

Skall avkastning — — — fastighetens skogsvärde.

Där beträffande — — — ingående skogsvärdet.

Garantibelopp beräknas — — — hänsyn härtill.

(Se vidare anvisningarna.)

58 §.

Där inkomst av rörelse, efter ty i 57 § är sagt, skall tagas till beskattning i mera än en kommun, skall i fråga om inkomstens fördelning gälla följande. I kommun, där den skattskyldige tillhörig, i rörelsen använd skattepliktig fastighet är belägen, beskattas så stor del av inkomsten som motsvarar tre och en halv procent av fastighetens för beskattningsåret gällande taxeringsvärde (fastighetsandel). Förslår ej inkomsten härtill och finnas flera sådana kommuner, skall inkomsten fördelas mellan dem i förhållande till de inom varje kommun belägna fastigheternas taxeringsvärde.

Vad efter avräkning av dylika fastighetsandelar återstår av inkomsten beskattas i fråga om:

bankrörelse i — — — inom kommunen.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 19 §.

Fattigunderstöd, begravningshjälp samt underhåll, som lämnats fånge eller patient å hospital m. m. dyl., är icke att hänföra till skattepliktig inkomst. Detsamma gäller i fråga om till andra föreningar än bostadsföreningar influtna medlemsavgifter (jfr 24 § sista stycket).

Bestämmelsen att — — — sistnämnda lag.

till 24 §.

2. Såsom av näst sista stycket i 24 § framgår, skall — — — av bostadsvärdet.

Om däremot — — — uppgivna intäkterna.

Föreligger handelsträdgårdsrörelse — — — av rörelse.

3. Med bostadsförening — — — eller bolaget.

Såsom intäkt för bostadsförening eller bostadsaktiebolag och såsom avdragsgill utgift för medlem eller delägare räknas sådan inbetalning av medlem eller delägare, som icke är att anse som kapitaltillskott. Inbetalning, som är att anse såsom kapitaltillskott, räknas icke såsom intäkt för föreningen eller bolaget och får av medlemmen eller delägaren avdragas.

Med kapitaltillskott menas dels medlems inbetalning å insats i föreningen och delägars inbetalning å aktie, dels ock sådan ytterligare inbetalning av

medlem eller delägare, som är avsedd att inom föreningen eller bolaget användas för fondering såsom genom kapitalavbetalning å skuld eller genom ny-, till- eller ombyggnad eller därmed jämförlig förbättring av fastigheten eller genom annan stadigvarande kapitalplacering. Där lägenhet är upplåten med hyresrätt och således icke med bostadsrätt eller liknande besittningsrätt, skall dock icke någon del av hyresavgiften anses såsom kapitaltillskott. Verkställas fondering inom förening eller bolag, utan att det framgår vilka medel därför användas, skola i första hand anses för fondering använda andra medel än medlemmarnas eller delägarnas inbetalningar under beskattningsåret eller de under året influtna hyror för lägenheter, som varit uthyrda till andra än medlemmar eller delägare i denna deras egenskap. Vad härefter återstår av det till fondering använda beloppet skall fördelas på nämnda inbetalningar och hyror efter deras inbördes storlek, och skall vad därvid belöper på de inbetalningar, som verkställts för de med bostadsrätt eller liknande besittningsrätt upplåtna lägenheterna, anses såsom kapitaltillskott.

Utdelning från bostadsförening eller bostadsaktiebolag, som utgår i förhållande till innehavda aktier eller andelar, räknas ej såsom intäkt av fastigheten utan såsom intäkt av kapital (se 38 § och punkt 2 av anvisningarna till nämnda paragraf) eller undantagsvis såsom intäkt av rörelse.

till 25 §.

1. Bestämmelsen om — — — fri bostad.
2. Avdrag medges för — — — under beskattningsåret.
3. Avdrag för värdeminskning — — — för inventarier.
4. Därest brandförsäkring tagits *för all framtid*, må avdrag för under — — — en gång.

Därest premien för försäkring för all framtid enligt försäkringsavtalet erlagges under ett bestämt antal år med lika belopp för år räknat, må för vart och ett av dessa år avdrag ske med — — — 40 procent.

5. För värdeminskning å bostadsförening eller bostadsaktiebolag tillhöriga byggnader, maskiner och andra inventarier tillkommer avdraget föreningen eller bolaget, och äger således medlem av föreningen eller delägare i bolaget icke åtnjuta dylikt avdrag.

Angående medlems av bostadsförening och delägars i bostadsaktiebolag rätt till avdrag för till föreningen eller bolaget gjorda inbetalningar hänvisas till punkt 3 av anvisningarna till 24 §.

till 36 §.

1. Vid beräkning — — — stämpelkostnader m. m. Har den — — — annan förvärvskälla.

till 38 §.

2. Till intäkt av kapital hänföres sådan utdelning från aktiebolag eller ekonomisk förening, som utgår i förhållande till innehavda aktier eller andelar, men däremot icke utdelning, som utgår efter annan grund, t. ex. i förhållande till gjorda inköp eller försäljningar. Dylik utdelning är skattefri, där den blott innebär en minskning i levnadskostnader, och skall i annat fall hänföras till den förvärvskälla, vartill den på grund av sin beskaffenhet är att räkna. Sålunda hänföres exempelvis till inkomst av annan fastighet sådan utdelning från bostadsförening, som skett i förhållande till erlagd hyra eller årlig avgift, samt till inkomst av jordbruk respektive rörelse näringsidkares utdelning från ekonomisk förening i form av pristillägg å varor, som han sålt till föreningen, eller i form av rabatt för varor, som han för sin näring inköpt av föreningen.

till 47 §.

Till ledning — — — följande exempel.

1. Har rörelseidkare, som använder av honom ägd fastighet i rörelsen, gjort sådan omläggning av räkenskapsår att beskattningsåret kommit att omfatta 9 månader, beräknas garantibeloppet till 9/12 av det belopp, som motsvarar en och en halv procent av fastighetens taxeringsvärde. Har beskattningsåret — — — angivet belopp.

2. Har i fall, då beskattningsår sammanfaller med kalenderår, fastighet bytt ägare den 1 september beskattningsåret, beräknas garantibeloppet för den tidigare ägaren till 8/12 och för den nye ägaren till 4/12 av det belopp, som motsvarar en och en halv procent av fastighetens taxeringsvärde.

3. Har en rörelseidkare gjort sådan omläggning av räkenskapsår att det beskattningsår, som ligger till grund för 1958 års taxering, omfattar tiden 1 juli 1956—31 december 1957 samt har han för sin rörelse förvärvat en fastighet den 1 september 1956 och en annan fastighet den 1 april 1957, beräknas garantibeloppet vid nyssnämnda taxering för förstnämnda fastighet till 16/12 och för sistnämnda fastighet till 9/12 av vad som motsvarar en och en halv procent av respektive fastigheters taxeringsvärden.

till 54 §.

1. Den befrielse — — — må njuta avdrag enligt 25 § 1 mom. sista stycket eller 29 § 2 mom.

till 58 §.

1. Förhållandetal, enligt vilka den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten av *bankrörelse* fördelas till beskattning inom olika kommuner, uträknas för varje kontor på följande sätt. De belopp — — — kontorets förhållandetal.

2. Beträffande fördelning till beskattning inom flera kommuner av inkomst av *rörelse*, som avser att medelst ledning tillhandahålla *vatten, gas eller elektrisk kraft*, gäller, att — därest icke till rörelseidkare av annan levererats vatten, gas eller elektrisk kraft för distribution — den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten fördelas sålunda, att sedan den kommun, där huvudkontor funnits, tilldelats tio procent, tjugofem procent taxeras i kommun, där vatten-, gas- eller kraftverk varit beläget, samt sextiofem procent i kommun där förbrukning ägt rum. Om i — — — huvudkontoret funnits. Har till rörelseidkare av annan levererats vatten, gas eller elektrisk kraft till distribution, skall så stor andel av de på kommun, där vatten-, gas- eller kraftverk är beläget, belöpande tjugofem procent av den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten, som motsvarar den av rörelseidkaren mottagna leveransen av vatten, gas eller elektrisk kraft i förhållande till hela den av rörelseidkaren levererade mängden vatten, gas eller elektrisk kraft, taxeras i de kommuner, där förbrukning ägt rum, enligt förut angiven regel angående fördelning av den å förbrukningen belöpande delen av inkomsten. Har således en leverantör av elektrisk kraft själv producerat $\frac{2}{5}$ av den levererade kraften och av annan inköpt $\frac{3}{5}$, skall den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten fördelas sålunda, att tio procent taxeras i kommun, där huvudkontor funnits, tio procent ($\frac{2}{5}$ av 25 procent) i kommun, där kraftverk varit beläget, och åttio procent ($\frac{3}{5}$ av 25 procent + 65 procent) i de kommuner, där förbrukning ägt rum.

Beträffande en distributionsförening som icke själv producerat någon elektrisk kraft skall den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten fördelas sålunda, att tio procent taxeras i kommun, där huvudkontor varit beläget, och nittio procent i de kommuner, där förbrukning ägt rum.

Vid taxering — — — dylikt ändamål.

3. Vad angår inkomst av *järnvägsdrift* skall vid fördelning till beskattning inom flera kommuner av den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten iakttagas följande:

Har driften — — — av banan.

4. De fördelningstal, efter vilka den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten av *kanaldrift* skall mellan vederbörande kommuner fördelas, fastställas efter den skattskyldiges hörande att lända till efterrättelse till dess annorlunda förordnas. Fördelningstalen erhållas — — — annorlunda förordnas.

till 60 §.

Till ledning — — — följande exempel.

1. Ett aktiebolag har hemort i en kommun, som består av tre församlingar. Bolaget äger en fastighet i envar av dessa församlingar; fastigheter-

nas taxeringsvärden utgöra resp. 50 000 kronor, 150 000 kronor och 200 000 kronor.

Om den beskattningsbara inkomsten uppgår till 6 000 kronor, d. v. s. till belopp motsvarande summan av garantibeloppen för fastigheterna, skall den beskattningsbara inkomsten fördelas på församlingarna med 750 kronor, 2 250 kronor och 3 000 kronor. Överstiger den — — — i 56—59 §§.

2. I en — — — på municipalsamhället.

3. En person — — — å municipalsamhället.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling och skall, såvitt avser 5 § 4 mom., första gången tillämpas vid 1957 års allmänna fastighets-taxering. I övrigt skola äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om 1957 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1957 eller tidigare år.

Stockholm den 12 mars 1957

Eric Nilsson
i Svalöv

C. G. Regnéll

Gerh. Nilsson

H. Nordqvist

Lennart Stiernstedt

Tage Magnusson

Gösta Darlin

Stina Wallerius

Hans Wachtmeister

Gunnar Heckscher

Carl Östlund

Einar Hægglom
